

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Mateřská škola Černopolní 3a, 613 00 Brno

Černopolní 3a/788, 613 00 Brno

Identifikátor zařízení: 600 106 501

Zřizovatel: Brno – městská část Brno – sever, Bratislavská 70, 602 00 Brno

Školský úřad Brno, Křížová 22, 603 00 Brno

Termín konání orientační inspekce: 31. října a 1. listopadu 2000

Čj.	122 463/00 - 11087
Signatura	ol2au104

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Trojtřídní mateřská škola je umístěna v budově, postavené pro tyto účely. Stojí uprostřed zahrady, v klidné a tiché části města, nedaleko jeho středu. V jednotlivých třídách jsou děti ve věku od tří do sedmi let. Škola se zaměřuje na pracovní a výtvarnou výchovu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Škola pracuje podle „Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy“ (SPN 1984). Z tohoto dokumentu vybírá dílčí (do dvou až tří věkových skupin) diferencované cíle ze všech složek výchovy. Plánuje je sice rovnoměrně, ale bez vnitřní integrace. Pečlivě je zpracovává do měsíčních plánů vzdělávací činnosti. Jejich obsah při spontánních i řízených činnostech odpovídá stanovenému programu, ne vždy však respektuje všechny didaktické zásady a potřebu individuálního rozvoje některých dětí.

Plánování a příprava vzdělávací činnosti byly hodnoceny jako velmi dobré, neboť jim škola věnuje, zejména v řízených činnostech, důkladnou a cílevědomou péči.

Podmínky vzdělávací činnosti

Personální zajištění pro vzdělávací práci školy je velmi dobré, neboť všechny pedagogické pracovnice mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro práci s dětmi předškolního věku. Ředitelka má navíc vzdělání vysokoškolské.

Prostorové řešení školy je účelné a vhodné. Její materiálně technické vybavení je starší, ale vcelku dostačující k plnění vzdělávacího programu MŠ. Pomůcek potřebných k zajištění hlavního úkolu v pracovních-výtvarných činnostech má škola dostatek a získává je i svépomocí. K pobytu dětí venku slouží školní zahrada, která sice rozlohou vyhovuje, ale její vybavení neodpovídá zcela potřebám dětí a neumožňuje jim plně rekreační a pohybové vyžití.

Podmínky z hlediska psychohygieny byly dobré. Režim dne respektoval biorytmus dětí, byl dodržován interval mezi jídly a také doba pobytu venku. Taktéž byla naplňována potřeba individuálního odpočinku dětí, i když organizačně ne zcela dořešená. Pitný režim je zaveden, ale ve všech třídách nebyl stejně funkční. Docházelo však k nevyváženosti mezi řízenými a spontánními činnostmi v neprospěch spontánních. Značná část dětí neměla, vzhledem k jejich pozdnímu příchodu a přístupu učitelek, dostatek času nebo příležitosti uplatnit hru a pohyb jako dominantní činnost.

Personální podmínky vzdělávací činnosti jsou velmi dobré, materiálně technické a psychohygienické průměrné. V souhrnu byly podmínky vzdělávací činnosti hodnoceny jako průměrné.

Řízené činnosti

Učitelky vhodně organizovaly řízené aktivity. Většinou je prováděly skupinově a individuálně, takže jejich efekt byl vyšší než při využívání frontálních metod a forem práce. Respektovaly při tom individuální možnosti a tempo dětí. Účinnost tohoto působení byla zřejmá u nejstarších dětí, zejména ve třetí třídě, kde se děti projevovaly aktivně, s bohatou

slovní zásobou a rozumovými poznatky. Učitelky cílevědomě a důsledně sledovaly splnění naplánovaných úkolů a účast dětí v připravených aktivitách. Vedly je k dokončování každé činnosti. Poskytovaly jim bohatou nabídku různorodého materiálu a pomůcek, především k činnostem pracovní-výtvarného charakteru, v nichž uplatňovaly smyslovou výchovu. Vedly zejména ke správnému vytváření pracovních a manipulačních dovedností. Děti je přirozeně a účelně používaly a úroveň byla většinou velmi dobrá. Odráželo se to i v sebeobslužných návycích hygieny, zejména pak při stolování, na jehož přípravě se děti samy podílely a jehož kultura byla vysoká. Zaměření školy na pracovní a výtvarné činnosti je však při realizaci vzdělávacího procesu příliš preferováno a způsobuje nerovnováhu v pedagogickém působení. Především nebyly dostatečně rozvíjeny pohybové aktivity.

Hodnocení a motivace dětí k činnostem byly převážně pozitivní a průběžné, bez upozorňování na chyby a nedostatky. Učitelkám se dařilo připoutat dětský zájem, získané poznatky průběžně prověřovat a upevňovat. Většinou oceňovaly dětskou snahu a posuzovaly výsledky jejich činnosti individuálně. Poskytovaly jim tak okamžitě zpětnou vazbu. Mnohdy to však dělaly příliš zobecňujícím způsobem, bez věcného zhodnocení. Děti se pak do značné míry projevovaly jako závislé na pokynech a požadavcích učitelky.

Komunikace a interakce učitelky s dětmi se nesla v klidném, přátelském a vstřícném tónu. Vzbuzovala v dětech důvěru a dodávala jim pocit jistoty, povzbuzovala k činnostem. Byla však převážně jednosměrná, často zbytečně poučující a upírala tak dětem větší možnost verbálního vyjádření.

Sledované řízené vzdělávací činnosti byly celkově hodnoceny jako velmi dobré, přičemž v organizaci, metodách, formách, hodnocení a motivaci byly posouzeny nadprůměrně, v komunikaci a interakci průměrně.

Spontánní činnosti

Děti měly v prostředí tříd a heren dostatek příležitostí k volnému výběru kamarádů, hraček, pomůcek a místa pro spontánní činnosti. Učitelky v jejich průběhu nabízely dětem také řízené aktivity. Přejít ke hrám a naopak byl tedy pružný a přirozený. Dával dostatečný prostor a čas pro skupinové a individuální činnosti dětí. Napomohl k tomu i velmi dobře fungující způsob postupného podávání přesnídávek. Zavedené organizace však učitelky jen málo využívaly k rozvoji spontánního učení a pohybových aktivit. Většinou byly zaměřeny na řízené činnosti. Děti tak dostávaly méně příležitostí k sebeuplatnění a samostatnému rozhodování, podřizovaly se pokynům učitelky. Hry působily do značné míry staticky. Ve třetí třídě se v jejich úrovni však přece jenom promítla větší zásoba představ a poznatků dětí.

Učitelky poněkud podcenily motivaci ke spontánním činnostem a hrám. Měly tendenci je spíše řídit a usměrňovat, než je rozvíjet a navozovat tak přirozené spontánní učení. Při hodnocení projevů a činností vedly však děti k toleranci, vytváření žádoucích postojů a pozitivních vztahů.

Příznivé komunikační prostředí, které se v MŠ projevovalo, podporovalo důvěru dětí v učitelky a odráželo se v pěkných vzájemných vztazích. Všichni se k sobě chovali slušně a hezky. Ke konfliktům mezi dětmi nedocházelo. Sociální kontakt s cizí osobou navazovaly děti většinou přirozeně a bez zábran. Mnohé z nich se chovaly svébytně a se zdravou sebedůvěrou uplatňovaly své znalosti. Učitelky však někdy, v zájmu preference řízených činností, soustřeďovaly verbálně pozornost dětí na sebe a vstupovaly tak nevhodně do jejich her. Mnohdy je zbytečně přerušovaly, aniž by vyčkaly dokončení činnosti dětí a daly jim příležitost se vyjádřit.

Pozitivní i negativní zjištění při sledovaných spontánních činnostech byla ve všech jevech (organizace, metody, formy, motivace, hodnocení, komunikace a interakce) téměř v rovnováze, takže jejich úroveň byla označena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Škola má velmi dobré personální předpoklady pro vzdělávací práci s dětmi. Materiální a psychohygienické podmínky jen průměrné. Zaměřuje se především na řízené činnosti a dosáhla v nich velmi dobré úrovně, tak jako při plánování a v přípravě veškerých vzdělávacích činností. Spontánním aktivitám však nevěnovala takovou péči, takže byly hodnoceny jako průměrné.

Vzhledem k tomu, že MŠ nekladla hlavní důraz na nejdůležitější sebezvíjející se činnost předškolních dětí na spontánní hru a vzhledem k nestejně kvalitě vzdělávání ve všech třídách, byla celková kvalita vzdělávací činnosti kvalifikována jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce školy vznikla v roce 1998 a je zpracována na období čtyř let. Jejím hlavním záměrem je orientace na estetickou výchovu, kterou dále zpřesňuje roční plán MŠ. Přitom neopomíjí ani všeobecný cíl předškolního vzdělávání vycházející z potřeb dětí předškolního věku. Krátkodobé cíle ročního plánu specifikují zaměření na výtvarné a pracovní činnosti. Dlouhodobý koncepční záměr i úkoly ročního plánu na sebe navazují. Střednědobé cíle se však stereotypně opakují, nejsou náležitě aktualizovány a rozvíjeny. Jejich zajištění není patřičně konkretizováno.

Úroveň plánování činnosti školy je průměrná.

Organizování

Organizace života a chodu MŠ pro zaměstnance je vymezena písemně v dobře zpracovaném organizačním řádu, ale bez uvedení jejich práv. Vnitřní řád školy je určen hlavně rodičům. Dává jim informace o pravidlech provozu školy a povinnostech, které z toho pro ně vyplývají. Do značné míry kopíruje vyhlášku MŠMT ČR č.35/1991 Sb. o mateřských školách i její styl. Organizační zajištění vzdělávacího procesu z hlediska přímé výchovné práce pedagogických pracovníků ředitelka pohotově a pružně aktualizuje. Rozložení pracovní doby své i učitelek však vzhledem k pozdějším příchodům i optimálním odchodům většiny dětí z MŠ však ve prospěch efektivnějšího pokrytí vzdělávacích činností plně nevyužívá. Povinnou dokumentaci školy vede přehledně, v souladu s § 45b, zákona 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Jejím poradním orgánem je pedagogická rada a jak vyplývá z předložených zápisů, zabývá se převážně pedagogickými záležitostmi a plní tak svoji funkci.

Vnitřní informační systém není určen, spočívá především v ústním předávání informací ředitelkou osobně každé pracovníci. Rodiče jsou o aktuálních záležitostech provozu a

pořádaných akcích s dětmi v rámci vzdělávacího programu informování včas. Nejčastěji v přímém styku, ale také prostřednictvím nástěnek k tomu zřízených a na třídních schůzkách. MŠ neprovádí systematicky poradenskou službu, jen při šetření školní zralosti rodičům pomáhá při zprostředkování kontaktů s pedagogicko-psychologickou poradnou. Spolupráce s rodiči a jejich spoluúčast na životě školy a otevřenost přístupu je v každé třídě jiná a v rámci celé školy ji lze hodnotit jako průměrnou. Nabídku zájmových aktivit (plavání a keramiku) škola realizuje mimo budovu MŠ a podílí se tak na jejím organizačním zajištění. Presentace školy na veřejnosti je poměrně malá.

Organizační činnost vedení školy, včetně účinnosti informačního systému byla hodnocena jako průměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy reaguje relativně pružně na nové podněty a tendence v oblasti předškolní výchovy a vnáší je do práce školy. Umožňuje odborný růst pracovníků a vytváří jim k tomu podmínky tím, že zajišťuje odbornou pedagogickou literaturu a uvolňuje učitelky na vzdělávací akce, včetně finančního zajištění. Pro hodnocení pracovníků zpracovala kritéria a všechny s nimi prokazatelným způsobem seznámila. Využívá je k relativně diferencovanému odměňování. Při vedení a motivování pracovníků však nemá vytvořen systém. Chybí průběžné metodické vedení, které by vedlo ke srovnatelnější kvalitě práce s dětmi ve všech třídách. Cílená a promyšlená spolupráce mezi učitelkami jednotlivých tříd se příliš neprojevovala.

Vedení a motivování pracovníků lze hodnotit vzhledem k výše uvedeným skutečnostem jako průměrné.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka má vytvořen systém vnitřní kontroly. V souladu s plánem ho realizuje a vede o něm podrobné zápisy. Úkoly, které si v rámci něho vytyčuje jsou konkrétní a kontrolovatelné, vzhledem k potřebám jednotlivých učitelek málo diferencované. Rozlišná je však častost kontrol, které je ve vztahu k nové učitelce z tohoto hlediska věnováno více času. Z kontrol ředitelka vyvozuje konkrétní závěry, ne vždy se jí daří zdůvodnit je přesvědčivě. Projednává je s jednotlivými pracovníky i zobecňuje na pedagogických radách.

Kontrolní činnosti věnuje ředitelka zvýšenou péči. Její úroveň byla hodnocena velmi dobře.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy bylo ve většině činností (plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků) hodnoceno průměrně. Velmi dobré hodnocení kontrolních mechanismů nestačilo převážit ostatní řídicí činnosti a kvalita řízení jako celek byla kvalifikována jako průměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- seznamy dětí
- přihlášky dětí do MŠ

- rozhodnutí o přijetí do MŠ
- evidenční listy
- přehledy docházky
- personální dokumentace
- hospodářská dokumentace a evidence majetku
- rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ke dni 25. 3. 1996, č.j. BMMS23/96-S-01
- rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ke dni 1. 2. 2000, č.j. BM0001/16
- výkaz o MŠ k 30. 9. 2000
- koncepce školy na období 1998 - 2002
- roční plán školy na školní rok 2000/2001
- organizační řád
- vnitřní řád školy
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000
- zmocnění rodičů k odvádění dětí z MŠ nezletilou osobou
- organizační řád
- jednací protokol
- zmocnění rodičů k předávání dětí nezletilým osobám
- kniha úrazů
- výjimka z počtu dětí na třídu
- záznamy z kontrolní a hospitační činnosti
- zápisy z pedagogických rad
- pracovní doba pracovníků
- kritéria hodnocení pracovníků
- záznamy o dětech
- přehledy výchovné práce
- plány vzdělávací činnosti t jednotlivých tříd
- dotazník pro ředitele
- dotazníky pro rodiče
- podkladová inspekční dokumentace pro mateřské školy

ZÁVĚR

Při inspekci nebyly zaznamenány závažné nedostatky v práci školy. Přesto bylo zjištěno, že učitelky nevěnují dostatečnou pozornost rozvoji spontánních, zejména pak pohybových aktivit a nevyužívají plně možností, které pro ně mají.

Doporučení:

ČŠI doporučuje vytvořit motivační, organizační, příp. i materiální podmínky k zajištění efektivnějšího rozvoje spontaneity a uplatnění pohybu dětí.

Podmínky vzdělávací činnosti

Podmínky vzdělávací činnosti byly celkově hodnoceny jako průměrné, neboť průměrné hodnocení u materiálně technických a psychohygienických podmínek převážilo velmi dobré podmínky personální.

Průběh vzdělávací činnosti

Řízené činnosti, kromě průměrné komunikace a interakce, byly hodnoceny včetně jejich plánování velmi dobře, zatímco spontánní aktivity s výjimkou velmi dobrého plánování jen průměrně. Vzdělávací činnosti pak celkově dosáhly průměrné úrovně.

Řízení

Úroveň řízení byla zhodnocena jako průměrná, neboť většina posuzovaných činností řízení dosáhla průměru (plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků), i když kontrolní mechanismy měly úroveň nadprůměrnou.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly vzhledem k účelu jejich poskytnutí využity efektivně.

ČŠI hodnotí celkově práci školy jako průměrnou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Eliška Vencálková	.Eliška Vencálková, v.r.....
Členové týmu	Ludmila Kamenská	...Ludmila Kamenská, v.r.....

V Brně dne 6. listopadu 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:10. listopadu 2000.....

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Mgr. Jana Molišová

..Mgr. Jana Molišová, v.r....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	24. 11. 2000	122 465/00 - 11087
Zřizovatel	24. 11. 2000	122 466/00 - 11087

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány